

Oglas, pripisane itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novi za predbrojbu, oglasne itd. tiskaju se naplatom ili potpisom pošt. urednice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe, valja točno označiti ime, preslane i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, naka to javi odpravljenu u stvarnom pismu, sa koji se od plaća poštarine, ako se izvana napiše „reklamacija“.

Cakovnog izdavača br. 837-149. Telefona tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list

„Slogom rastu male stvari, a besloga sve pokvari.“ Narodna poslovica

Izlazi svakog četvrtka o pošto.

Notisani doplati se ne vraćaju nepodplatani ne tiskaju bezkarni ne primaju. Predplata sa poštarinom stoji 18 K u obće, na godinu 5 K za seljake i K 2-50 na pol godinu. Izvan carovine višo postarina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji to h, zaostali 20 h, koli u Puli, tati izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. e (Via Giulia br. 1), kamoneka se naslovuju sva pisma i predplate.

Odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat).

POZIV NA PREDPLATU!

Pozivljemo sve naše čitajne predplatnike da podmire predplatu za god. 1908. i obnove za god. 1909.

Zaljubljeni „Naša Sloga“ mnogo i mnogo starih tvrdokornih čitatelja koji daju na predplatu za 2, 3, 4, 5 čak i 6 godina, te pošto smo vidjeli da takovi čitatelji nemaju nikakvog obzira ni prema višestrukim opomenama uprave, ni prema stomaštinu lista, koji se uzdržava jedino od predplate, — uprava je zaključila sve takve čitatelje predati u ruke suda.

Uredništvo i uprava „Naše Sloga“.

Odgovor na talijansko izvraćanje.

U tršćanskom je „Piccolo“ (jutarnje izdanje) od 26. pr. mj. izašao članak: scienza partigiana — a proposito di una città istriana“. Autora je silno dirnulo, što je pred širi svijet iznašlo „in una rivista slava che va per la maggiore“ (t. j. u Jagićevu Archiv für slav. Phil.) nekoliko podataka o razmjeru narodnosti u gradu Cresu, koji službeno figurira kao talijansko mjesto. Ne treba da se polemizira s redaktorom onog „Piccolo“ rubrike, ali ipak nećemo biti na odmet, ako se „učenjaka“ g. S. upozori, da ima prije razloga mestu pred vratima Talijana nego predbacivati Hrvatima riječima: (la rivista) è scritta in lingua tedesca per quel sospetto che gli slavi hanno di non essere compresi, quando scrivono nella propria lingua“. Zar neza g. urednik rubrike della Regione Giulia, da je najbolja studija o romanskom dijalektu na istočnoj obali Jadrana napisana od Talijana u njemačkom jeziku? A zašto je najbolja znanstvena gramatika naroda sa dvadesetak universa napisana od Nijemca Meyer-Lübka Dakle malo vam pristaje ta visoka poza.

Kako je gospodin referent „enciklopedista“, to ipak nije dijalektolog, pa mu se dogodilo „peh“ (uvijek slučajno!), da

je krivo shvatio ono o latinskoj crkvi i talijanskoj upravi; i ako citava ninoja kaže jasno, da je to spomenuto iz dijalektoloških razloga, kad se ono veli: der Bewohner einer Gegend für die Sprachforschung sehr bezeichnend ist. Dakle, i tako žurnalisti ne čitajte površno!

Ako bi pak gosp. dopisnik htio, da s pomoću razložne mašte na temelju pojedinih pozitivnih podataka (što se upotrebljava i u kritičnim djelima) stvorimo sud o prošlosti naše crkve, onda bi vidio, da i onaj glagolski napis u Cresu, glagolski potpis na mislu popa Duriana i djelovi mise, što se još dandanas čitaju u hrv. jeziku (koji je na ovom polju iz praktičnih obzira — a danas na našu stetu — nasljednik glagolice), da sve to — velju — pokazuje put, koji nas vodi do motivirane slutnje. I — recimo — istine, da je kod nas vladao slavenski jezik u liturgiji.

Gospodinu „referentu“ nije bilo dosta ni onoliko skrupuloznosti u radnji, gdje se — prepuštajući neobradjeno polje daljnjoj ispitivanju — povukte granice starosjedilačkih Hrvata na krajeve s isključivo prvotnim (6-7 vijek) naseljenjem našega naroda. A što bi bio rekao, kad bismo bili posli i preko Učke, a i mnogo dalje, gdje ima naših starosjedilaca u velikom broju — i ako pomiješanih s novim, mladim narodom? — A nek ne misli, da ćemo mi, — kad se mlada generacija daće na realno ispitavanje — iznijeti kraći, kraj glede numeričnog, etnografskog i historičkog prvenstva i na zapadnoj Istri? A da ne bi Talijani, i koji od naših pomislilo da su ovo puste riječi i romantično, naivno rodoljublje, to imamo spomenuti, da nas u ovom sudu podkrepljuje i Istranin Talijan sveuč. prof. Dr. R. G. Bartoli svojim kritičnim znanstvenim djelovanjem; koji nam kaže: Eppure Kopar e Poreč non sono già venuti di Dalmazia! Non sono già utensili rurali importati dai contadini slavi, che con armi e bagaglio, fug-

giaschi ospitati e coloni chiamati dalla fine dell'Evo „medio“ al „principio del secolo XVIII; vennero nell'Istria pianigliata... non di questi Slavi si tratta nel caso nostro; ma di quelli che molto prima, dal principio del sec. VII. d. C. e più con armi che con bagaglio, facevano loro scorriere (inda nije bilo ni talijanskog jezika, a Hrvata već je bilo njestimice po zapadnoj Istri). Ovo i ovako daće se dokazati pozitivnom lingvistikom, pa sve ništi i ruši u prah kojekakva djela i tvrdoje kamoraskih „historičara“ i „etnografa“, koji u svojim djelima prelaze — no držeći se nabej „ni po babu ni po stricovima — u... čakule.

Kopar i Poreč pokazuju nam lingvistički — nek reče Talijan Bartoli — un blasono di bella antichità, sebbene non datata.

A sad iza ove malene, ali važne, disgresije, prijedimo na Piccolova „mudrovca“ (kako bi rekao Cresani).

Što se brojeva creskog žiteljstva tiče, nek se gospoda, koja „toliko viču na austrijanstinu Hrvata, ne hvataju e. k. i kamorističkih data, da uzomgu opravdati isključivo gospodarstvo Talijana nad 52% (službeno) Hrvata od g. 1900. (k ovima dolaze sela, što su sva čisto hrvatska, te bi po tome bile — i po njihovu računu — u općini creskoj barem 85% Hrvata).

Popis od g. 1890, kad slioknera ne bijaše jeste uništena vinograde, broj u Cresu 4725 stanovnika, dok ih je 1900 — iza umštenja vinograda — bilo 4879. Kad se je sada malo poboljšalo stanje našeg poslovičnog kopača, onda ih ima svakako 4500, kako ja okruglo navadjam.

Što se pak tiče procentualnog razmjera narodnosti, to se g. S. vara, da su podaci erpeni iz službenih spisa, što je mimogred rečeno i zastarjelo, ali bi ipak morao znati, da znatnosti nemaju da diktraju politički kriteriji.

A i da je bilo u Cresu godine 1900.

samo 52%, Hrvata, ipak nije danas; a to bi trebalo da znado tajnik političkog društva.

U Cresu se je javno zapjevala prva hrvatska umjetna pjesma tek u kolovozu 1901. Je li izn one češe vode došao „tuš“, to će biti istina; ali pita se, da li su time bili „tuširani“ Hrvati ili Talijani. Odgovorit bi mogao g. Dr. J. Petris.

I ako je u monografiji rečenica, koja nepovoljno sudl o nar. svijesti u Cresu jer je ta rečenica napisana pred 2 godine, to sa dan-danas može govoriti o probudjenom Cresu. O razvitku nacionalnog života u Cresu od g. 1901—1908, dala bi se napisati čitava knjiga.

Autor se spomenutog „Piccolovog“ članka lukavo uklonio brojkama djece Društvene škole ili bolje rečeno, nalazeći se u nepovoljnoj situaciji — u impotentnosti ignorira brojka i sjajan uspjeh crske Društvene škole.

Konkretno rečeno: Društvena je škola već prekoracila polovicu crske djece, što su obvezane položiti školu; a to znači, da imamo u Cresu preko 50% „svijanskih i djelotvornih Hrvata. A neka gospoda zavire u talijansku školu, pa će vidjeti, da ima tamo još polovica djece, što kod kuće govore hrvatski (dakle 25% sve crske šk. djece). Što je u monografiji rečeno, da ima u Cresu 75% Hrvata, to odgovara i procentima djece: 50% (ima Društ. škola) + 25% (talijan. škola) = 75%.

Atrocità fantasia.

Zaključne ozbiljne riječi spomenutog talij. članka imala bi da pročita i prisvoji naša inteligencija.

U Dubrovniku 2. siječnja 1909.

Dr. Mato Tentor.

Ozbiljan položaj.

Prošli tjedan nastali su bili vrlo nepeti odnosi između naše monarhije i kraljevine Srbije, tako, da se je držalo za

Porečko-puljska biskupija.

(Nastavak.)

2. Ima li Hrvata i preko 40%.

Svakuomu je od nas poznato, da drž. statistika, koja izdaje službene brojeve o narodnosti nije pouzdana; ona iskrivljuje te brojke i hotimice i nehotice. Ne možemo joj vjerovati, kao što joj ne vjeruju ni pametni ljudi kao Czoernig i Krebs, koji su pronalazili pučanstvo i razmjer narodnosti ne samo u knjiga i službene statistike, nego su također putovali po Istri i uvjericili se na svoje oči, da su nam naši gospodari i kad popisa pučanstva nepravedni. U prošlim člancima bilo je u ostalom u dovoljnoj mjeri dokazano, da mi Hrvati državnoj statistici ne možemo vjerovati. Pogledajte samo, s kojom očinskom brigom državna komisija vodi u statistici brigu o Nijemcima.

U porečkom kotaru ih je na pr. nabrojila samo 77; ali ipak 77 Nijemaca, koji su joj draži u tom kotaru nego 777 Talijana ili 7777 Hrvata. U Vrsaru je

našla i Nijemca, u Funtanama 1, u Vizi-nadi i Tribanu također po 1 i t. d. Voliko je doduše pitanje, s kim taj Nijemac u hrvatskom ili talijanskom mjestu njemački govori. Sve su to financijske straže ili žandari ili uopće državni namještenici (a moguće i slavenski izrodili), koji bi morali jezik pučanstva znati i govoriti, baš zato jer ih država plaća. Slovenaca je pako u istom kotaru nabrojeno previše. 1854, ali ne sigurno za to što ih statistička komisija voli, već za to da Hrvata u kotaru bude prividno manje (9349); na taj način izgleda broj Talijana apsolutno i relativno veći, a to i jest cilj: imati više Talijane, kad baš nema Nijemaca, a Slavene povećajmo u Hrvate i Slovence, makar i nema u stanovitom kraju među njima razlike.

Da je državna statistika sastavljena u prilog Talijana a na stetu našu; najbolji je dokaz; što trijezniji Talijani protiv nje ne viču. Srećni su, što još i ovako pro-laze; vide; da će im gore biti; znadu oni, da je u „porečko-puljskoj biskupiji“ 60% Talijana samo na papiru. Priznajemo: ima

tu Talijana u Poreču, Vrsaru, Motovunu, Rosinjnu, Vodnjanu, u Puli i t. d.; ali ih nema ni 50%, možda 40%, tako da će nasukoro i državna statistika morati broj 60% dati Hrvatima, a onaj 40% Talijanima.

Da se o tom uvjerimo i da približno i pravedno ustanovimo pravi razmjer narodnosti u biskupiji, valja nam se po njoj prošetati od sela do sela. Ja sam to i učinio: većim dijelom, a gdje via tito iskustvo nije moglo pomoći; pitao sam pametne ljude; a onda mi je naš jedan ugledan čovjek, koji te krajeve izvršio pozna, sa-stavio točan pogled o razmjeru narodnosti u pojedinim poreznim općinama cijele biskupije. Hvala mu za to! Ja ću ga ovdje objaviti i usporediti sa službenom statistikom; nek se još bolje idi razlika i nepravednost prema nama, a i zato da mogu još bolje odrediti ove ispravke ljudi, koji u stanovitom kraju žive.

Puljski kotar. Od poreznih općina puljske mjesne općine čisto su hrvatski Valtura (8), Kavrani (8), Litanjan (7), Lo-

borika (14), Medulin (781), Montić (8), Peroj (38), Pomer (0), Premantura (13) i Štinjan (116). Brojevi u zagradi ovdje i dalje označuju, koliko Talijana broji državna statistika u dotičnoj poreznoj općini. Dakle eto, koliko već u tim mjestima gube Hrvati na račun Talijana. Od ostalih poreznih općina su talijanske Fažana (840) i Galežan (1420) sa znatnim hrvatskim manjinama (po drž. stat. 80, odnosno 898), 50%, je Hrvata i 50% Talijana u Šlanju (542), promida drž. statistika priznaje samo 1/3 Hrvata (260), a u Puli je najmanje 80% naših. To će valjda kod popisa pučanstva 1910. ustvrditi i službena statistika, premda nas je 1900. nabrojila samo 20% ili 6884. Po svim ispravcima je broj Hrvata u cijeloj mjesnoj općini Puli mnogo veći: ima najprok 17 tisuća, tako da s Nijemcima (4654) činjavamo skoro većinu protiv Talijanima. Talijani pako misle, da je puljska općina talijanska pak nam pjevaju: Va fuori d'Italia, o stranier!

(Nastavit će se.)

stalno; da će doći do rata. Toj napetosti došlo je povoda srbski ministar vanjskih posala Milovanović, koji je u srbskoj skupštini (saboru) držao ratoboran govor protiv Austrije i u pitanju aneksije Bosne i Hercegovine rekao da je Austrija aneksijom zaboravila pukaštvo tih zemalja. Bečke njemačke novine ustale su na taj govor zlostokom članovima protiv Srbije i javno zahtijevali da Austrija Srbiji navesti rat. Ministarstvo vanjskih posala u Beču noližilo je pak svom poslaniku u Beogradu da zatraži u ministru Milovanovića razjašnjenje glade izraza „zarobliti“. Srbski ministar izjavio je austrijskom poslaniku da on želi, da se uzdrži mir; a glade izraza „zarobliti“, da su tu riječ njemačke novine krivo prevele, te nek se pričeka na službeno objavljivanje njegovog govora. Tom izjavom ublažila se napetost između obiju država, ali mirno rješenje spora još nije uspjelo.

U Srbiji i Cenogori uvijek još vije ratoborni duh protiv Austro-Ugarskoj; Turska postojano odbija i nedopušta iskrcavanje austrijske robe u svoju državu — bojkot svega što je austro-ugarsko proizvodnog je u Turskoj svuda. Odalje trpi austrijska trgovina silnih šteta te će trebati još puno diplomatskog natanjanja dok se spor izgleda mirnim putem.

Zadnje vijesti javljaju, da je Austro-Ugarska ponudila Turskoj dva i pol milijuna turskih funti (oko 60 milijuna kruna) za to, da Turska odstupi svoja suverenska prava na Bosnu i Hercegovinu.

Kao uvijek, tako i sada Englezka se drži tobože po strani, a tajno, po svom starom običaju, huška na neprijateljstva samo da što više koristi za sebe izbjie. — Držanje Rusije u ovoj evropskoj napetosti očito odaje da ona želi mir, je li to iskreno ili nelskreno, diplomacija nikada javno ne pokazuje svoje karte. Italija, koja je u početku pitanja o aneksiji Bosne i Hercegovine pokazala svoje simpatije za Srbiju i Crnogoru, sada je odviše zabavljena nesrećom u vlastitoj kući te nema sada vremena ni da pomisli na rat. Katastrofa u južnoj Italiji, možda je, barem za sada zapriečila drugu katastrofu — evropski rat.

Iz napadnog držanja Srbije i Crne-gore proti Austro-Ugarskoj očito je, da ratobornost tih malih državnica podržava zaledje neke strane veće vlasti. Po našem gornjem razloženju mogli bi zaključiti, da ta veća vlast bi mogla biti Englezka, koja podupire težnje Srbije i Crnogore ali ne radi njih nego radi sebe. Englezka politika na Balkanu išla je uvijek putem okorišćenja, — izbiti kojim god načinom za Englezku što više koristi, a Carigrad ili bolje Dardanale glavna je točka u koju Englezka živo upire, da tamo istisne svaki drugi upliv a narine svoje probitke. Dok se tu englezku pohodu ne usutka ili bolje rečeno: dok god se Balkan ne prepusti sasma uplivu i vlasti balkanskih naroda, dotle nemože biti mira. Na Balkanu nemiđe imati nikakvog prava nijedan drugi narod izim balkanskih naroda, te bi Europa, koja — barem javno — toliko teži za mirom naroda, imala prepustiti balkanske narode samim sebi; da se urede kako sami bolje i zgodnije znadu.

To bi trebalo da upamti i Austrija, i po tome urediti se i provodjati svoji politiku. Upustiti se u rat, koj nazivlju pustolovinom, znači i u slučaju pobjednika više izgubiti nego li dobiti. Naša monarhija ima dosta i kod kuće dosta ometanja; nezadovoljnost naroda, ako se i može časomće ugušiti silom bajuneta, u sveoboj trzavici provallit će još većom snagom. A da se tomu izbjegne i utemlje trajni mir Austrija treba da svoje narode zadovolji u jedinjenjem naroda istog jezika i plamena.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Baš preobliag gradiva morali smo za ovaj broj ispustiti nastavak članka „Pripojanje Bosne i Hercegovine“ a tako i par dugački dopisa primljenih u sriedu u jutro i poslije podne.

Našim članovima dopisatelima do znanja i ravnanja. Mnogi naši članjeni dopisatelji pošalju nam dopis za naš list, tako, da ga dobijemo tek u sriedu u jutro ili poslije podne a čak i u četvrtak u jutro. Svaki zahtijeva i želi da dopis bude uvršten odmah u narednom broju. S time spravljanju uredništvo u veliku nepriliku, jer mu nije moguće udovoljiti. Nas list radi, pristjednje staze jedan slugar, koji počne slagati list u ponedjeljak i mora, ne prekida raditi ako hoća da list za četvrtak spremi, tako ta do sriede, imade složeno već dvie trećine listu i pripravljenog gradiva za ostali list. Ako u sriedu navale dopisi, osobito ako su dugački, i ako bi htjeli uvrstiti ih, moramo tad zabačiti toliko već složenog materijala, čime pak naš list trpi velike materijalne štete, jer moramo platiti ono, što ne možemo upotrijebiti. Tim zakašnjenjem prouzrokuje nam i sebi velikih neugodnosti. Zato svaki dopisnik ako želi da mu dopis bude objelodanjen već u narednom broju lista, neka nam isti pošalje tako da ga primijemo najkasnije u utorak po podne. Jedino koji vrlo kratki dopis ili vijest, koje nam stignu u sriedu mogli bi dati u štampu.

Molimto stoga naše vrlo cjenj. dopisnike da ovo uvažie i da se toga drže.

Uredništvo.

Narodni darovi. Za oprost od čestitanja daruje nar. zast. prof. Matko Mandić K 80 — i to K 10 — za Bratovštinu hrv. ljudi u Istri, K 10 — za Djacko pripomoćno društvo u Pazinu i K 10 — za Družbu sv. Cirila i Metoda za Istru.

Veled. pop Ante Petriš, u Mundanijama (Rab) daruje K 4 — i to 2 K za konvikti u Pazinu a 2 K Bratovšćini hrv. ljudi u Istri.

Lucić Mihovil u Puli daje Družbi sv. Cirila i Metoda u Istri K 1 —.

Današnji iskas . . . K 35 —

zadnji skaz . . . K 180 —

ukupno . . . K 215 —

Nepravdanna opadanja. Povodom strašne nesreće što je potresom zadepala Siciliju i Kalabriju, par njemačkih novina u Beču nečasno i nedostojno je pisalo o talijanskom narodu, da je to kazna božja, i da bi Austrija trebala izrabiti tu nesreću Italije i navaliti na nju. Taj način pisanja svi pošteni ljudi kao i sami Nijemci oštro osuđie. U toj golemoj tuzi Italija častno učestvuju svi prosvjetljeni narodi, te s ponosom ističemo, da su se u tome istakli osobito slavenski narodi sa Rusijom na čelu, koja je sa svojim brodovljem prva u pomoć priskočila nesrećenicim.

Pisanje tih njemačkih novina upotrijebila je pak talijanska novinstvo našega Primorja u svoje partišne svrhe, a osobito ovdješnji „Il Giornaleto“. Isaa je tako daleko, da nije mogao propustiti a da ne iskali svoju žuč na našu ratnu mornaricu i njezine predelavnice. Svi u Puli znadem da smo svi bez razlike narodnosti u Puli poveli akciju, da se što više ublaži biedu nesrećenih, a krugovi ratne mornarice baš i preporukom i svojim uplivom otvoriše sabirne arke za pomoć naštrađanima. U Marine-Kasinu sakupila se liopa svota a zajedničko ratne luke gošebice je u dnevoj zapoviedi preporučilo, da pripadnici vojničkog stulja učestvuju dobrovoljno predstavi u kazalstvu, te se lipe materijalni uspjeh te predstave imade u velikoj mjeri pripisati ratnoj mornarici. Toj predstavi pripisujevoza ja sam zapovjednik ratne luke admiral Ripper sa

čieko štedom i drugim visim dostojanstvenicima pomorske i kopnene vojske. Zato je nepravdano i nedicašno taji talijanskih listova, što su nedostojno pisanje par bečkih novina upotrijebili za napadaj na jedan stali, koji u Puli svojim polđažama i inteligencijom ne pazi na naše strahote i težnje, nego svagde stoji na pravu i nastoji da se političnom ne oduzima najprimtivnija prava te da i talijanska premoć ide smao do naših granica. Reći da to nije lipe od naše talijanske stampe bio bi premalo; jer Talijani u Puli i u Trstu primiše katastrofu na Scylliji i u Kalabriji kao dobru dođu samo da mogu očitije i u obćoj sućuti nesmetanije manifestirati svoje inače prikrivene težnje. Pisanje njihovo prelazi i pristojnost, te bi barem sada, kada se svi narodi Austrije obćenito rado ističu tko će više pomoći blednicima ostalim bez kuće i kućstva, imali da iskazu svoju zahvalnost na pomoći i utjebi, koju im narodi iskazuju. Taj način pisanja ne može da izazove ljude na milosrdje a Italija im nemože biti zahvalna.

Nu mi smo ljudi; kao takovi Hrvati su se uvijek pokazali, te kao što nismo zaostali u Puli da priskoćimo u pomoć, ono Vam gospodo nadritalijanska našeg bieleg Zagraba, gdje se ustanovio središnji odbor, da po celoj Hrvatskoj sakuplja prinosa za nesrećeno Scyllijance i Kalabreze. Mi to lipeo pregnuće naše braće hvalimo i preporučujemo svim Hrvatima da prisako u pomoć, premda znadem, da će time mnogo trpiti naša narodna dobrovolna društva u Istri, koja moramo sami uzdržavati a jedino krivjom Talijana, koji nam za naš novac nedaju ono što bi nam morali dati. Ali smo ljudi a ne barbari, zato dajmo.

Odlikovana tvrdka. Hrvatskoj rodoljubna tvrdka M. Mardešić u Puli trgovina viskim vinom, koja se od uvijek ističe koli solidnošću toli biranim vinima i desertnim butljama, odlikovana je opet na izložbi u Gentu (Belgija) i u Požunu. Izložbena porota obiju gradova odlikovala je jednoga snim pravoricom spomenutu tvrdku zlatnom kolajnom u Gentu, a zlatnim križem s krunom u Požunu sa odnosnom diplomom i posebnim pohvalnim pismom. Ovu tvrdku u Puli vodi naš dični patriota g. Nikola Mardešić, koji u svakoj prigodi prvi prikaže obilato umom i djelom našim dobrovolnim društvima, te se može ubrojiti među prve dobrovolje hrvatske sirotinje u Istri.

Ista tvrdka dobila je također častan naslov „Dobavljač e. i k. ratne mornarice“, koji je po tvrdku tim častniji, što je to prvi slučaj da je mornarica podijelila jednvoj tvrdki takav naslov.

Isto tako je odlikovana zlatnom kolajnom i zlatnim križem s krunom Ribarska zadruga u Komizi, za razne riblje konserve, kao sardine, smudje i t. d. Tu zadrugu vodi brać našeg, Nika Mardešića, koji je također član iste i u veliko doprinosi da ta zadruga lipeo napreduje i u svijetu dobiva častan glas.

Ovo odlikovanje doista služi na čast komizičkim ribarima u zadrugi, te se uglodali u nje ostali ribari po Dalmaciji i Istri, da poput komizičkih ribara raznose i izvan domovine častan glas hrvatskih ribara.

Evala Mardešićima koji častno svijetom pronose hrvatski glas.

Lošinjski kotar:

Iz Cressa. Ovih dana primamo od općine nepovoljno rješenje našeg utjaka proti općinskim izborima, što su se vršili odjav prošlog mjeseca, srpnja. Malo smo podlagali nađu u naš utok, jer smo uvjereni da je naša vlada još uvijek onoga staroga mlenja, da u primorju moraju biti Talijani privilegovani, ali smo ipak mislili, te će se malo zamisliti prvo nego

li izdade onakvu potvrdu izbora; kažu je izdala.

Čovjeku se baš smrkava pred odima kad čita onakav odgovor; kakav nam stize, ali jer smo se tim odgovorom približe pozabaviti, očitavamo stvar na zgodnije vrijeme. Za sad možemo samo javiti, da se je općinsko zastupstvo već konstituiralo dne 7. t. m. odobravši načelnikom šnan-čajnog sarjetnika u miru Sabliha. Kakvim će putem udariti novi načelnik, to hoćemo. Nedamo se, da neće biti puko pridje općinskog zastupstva, ali ako to bude, na gore nećemo biti, nego što smo sada. Treba da čekamo bolja vremena, pa će možda i pred naša vrata stihiti ljepša sunca.

Lošnji, 10. januara 1900.

Milodari za naše malene. Prigodom Božićnih blagdanar dajmo za naša škola, Družbe sv. C. i M. Božićnu proslavu u kojoj je bila svrha, da razveseli kakvim milodarcim milodajna srdačna naših malih Hrvata. Osim prihoda daju predstavu pričekose nam u pomoć neumornim radim i milodajima sljedećih dobrovolj- gg. A. vitez Harčić 50 K; po 20 K: H. Brili; koš kapetan Mavčić, Dr. E. Brač, M. pl. Mikšić, Dr. E. Brač K 100; po 10 K: Z. Ružić, N. N.; 6 K: H. V. Vin-dobona; po 5 K: Dr. Franconi, lučak kapetan K. Luzzardo, gđja M. de Celso Cega, T. Gindrosco, K. Rāček, Hoehiroič, Dr. V. Bolmarčić, J. Neumeyer, pl. Blūs, prof. Sali, B. U. C., Zimic, Don R. Stuparič, Dr. K. Bonifacić, pop I. Spavčić, po 4 kruna: gđja G. Strdeš, D. Nikolić, gđja E. ud. Skopinčić, po 3 K; P. I. Baštinčić, Morin, pop F. Volarić, Št. Kvi. Kozullić, A. Krassa, D. Lorgor; K 2-10 I. Zio; po 2 kruna: N. N.; N. N.; N. N.; Vidullić, gđja B. Markus, A. Bukota, Furlan, gđja R. Grzančić, J. Blažetić, S. Martinčić, nadzor, Piperuta, Cacević, I. N. Marčionić, P. Vrančar, I. Kozullić, pop P. Sabalja, M. Zivko, S. Konean, I. Kolumba, Eug. Marčionić, G. Martinčić, pop I. Vinodolčić, župnik Ferdo Hrdy, N. Hrdy, N. Hruska, Iv. Raš-ković, pop Vj. Volarić, Vojnik. — Gđja A. Grahovac iz Daruvara 36 metara bā-heta, g. Magasić 10 kg. orah, gđja M. pl. Beno iz Beča više krasnih igraćka za naše zabavište.

Svima onim koji nam pomogose kod priprava za ovu slavu srdačna hvala. — Neka primie tople pohvale i naše priznanje mlke gđje M. Vuković, Bonicioli, Pavellić, Markus, Kozullić, Josipa Pijinić, M. Bussanić, Josipa Sinčić, koje su neumorno besplatno živale danju i noću za naše siromašne male Hrvata.

Svima od srca hvala i od Boga plata. *Ravnateljstvo škole.*

Krčki kotar:

Skupština radničkog društva u Vrbanju. Na sv. Tri kralja obdržavala se glavna godišnja skupština Radničkog društva u prostoru jama Hrv. Čitaonica „Frankopan“. Kokućemo mogli razabrati iz izvještaja tajnika i blagejnika, ovo toli humanitarno društvo broji oko stotine članova, sve samih radnika, koji se udružili da žuljevima ruku svojih sami sebe pomognu u nemodri starosti. Kroz kratki višek svoja opatanka — u samo 8 godina — danas broji društvena blagajna preko 1000 kruna gotovina, uz godišnju članarinu od 3 K. Uz to je obor uzeo dvie dionice Austro-hrvatskog parohorskog društva.

S novom godinom 1900; novi odbor ima dobaviti društvo zastupstvo a svojimi bolesnim članovima odredilo se da im se plaća kroz 6 sedmica uz ličnita i liekove 40 fillra dnevno. Obzirom na ovo, kad li dosadanoj ustavo, nalma da se umrvsim članovima dajmo primtaluca; opatka se da društvo kroz lipeo korakom napried, te nemojemo, a dajmo pohvalimo poštovni odbor, kao i svietna radnika, koji ovako lipeo u život provode svrhu društva.

Basko 11. januara 1909.

očinu n stize, lije po- je vri- da se kulralo finan- Ka- rik, to pu- ko to i sto mena, i lje- odom skola: P. o- veseli, na- pred- vratim vori: H. arac, po- Vin- ka- čega: R. V. prof. rich, pp 4. o. dja- mlic, A. o. 2. jjića: R. izor, Vra- vko, olic, pnk Raš- a. dja- bar- M. 1. za kod- unje elic, isa- oca- tro- ata. a se ru- z- an- iz- bu- bla- zlin- ad- iek- 000 od- ice- vva- bor- jilin- ae- ove- d- i- šim- da- ovni- kuko-

Veloski kotar:
Naknadni izbor. Prošli četvrtak obavio se izbor zastupnika za zemaljski sabor u sreću vanjskih občina sudbenih ko-

tara Volosko i Podgrad usljed odredbe g. prof. Matka Mandića, koji je podržao mandat zastupnika u Koparskom kotaru vanjskih občina.

U tom kotaru izabran je tog dana zastupnikom g. Dr. Ivan Pešić, odvjetnik u Voloskom, sa 733 glasa bez protivkandidata.

Glazovalo je U mjestnoj občini Kaslav 284, Lovran 13, Mošć uce 41, Veprinac 41, Podgrad 66, Jaisane 99, Matarija 159.

Prvo istarsko streljačko društvo u Kastru. Koncem prošle godine skupiše se u Kastru vidjenije ličnosti na dogovor, da osnuju streljačko društvo sa sjedištem u Kastru, koje će biti prvo te vrste među Hrvatima u Istri. Na tom dogovoru, izabrano se privremeni odbor, koji ima nadležnost, da se što prije sastava društvenu pravila i odmahaju na potvrdu oblastima, da tako uzamogne društvo i pravno postojati. Novo je društvo izabralo jednoglasno sljedeći odbor, koji se ovako konstituirao: Dr. Kajetan Dabović, streljački majstor (predsjednik), prof. Vladimir Nazor, streljač (podpredsjednik), g. Vilko Sevar, oružar (blagajnik) Novo društvo broji već preko dvadeset članova i obdržava svake sriede od 8 do 10 sati na vester u dvorani g. Benedikta Vlahu streljačka vjeća.

Pazinski kotar:

„Hrvatska Čitaonica u Tinjauu“ imali će svoju redovitu glavnu skupštinu u nedjelju dne 17. o. mj. sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Pozdrav predsjednika;
- 2. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine;
- 3. Izvješće odbora;
- 4. Oračun za prošlu godinu i proračun za tekuću godinu;
- 5. Biranje novog odbora;
- 6. Možebitni predlozi.

Odbor „Hrv. Čitaonica u Tinjauu“.

Dječko pripomoćno društvo u Pazinu. Primiti smo izvještaj ovoga društva za godinu 1907. i 1908. Iz njega vidimo, da prihod nije nikako ravan rashodu, jer po blagajničkom računu iznosi manjak od 6038 83 K. Od razpoložive glavnice se pače moralo potrošiti K 5800 16, čitavo je društveno imanje umanjeno za 4813 14 K. Kad bi taj prihod oravko još nekoliko godina izdao, brzo bi nestalo društvene imovine, jer se potrebe našega djactva nimalo ne umanjuju. I broj novih članova nije znanat; među utemeljenim članovima 6, a među redovitim 6, tako da je sada utemeljenih 179, redovitih 197. U ime članarine darova i zapisa pripisalo je: 1. članarina: a) utemeljitelja K 689—, b) redovitih K 881—, c) podupirajućih K 84—, Ukupno K 984—, 2. Darovi i zapisi K 7207 85. Ukupni prihod: 8141 85; prema prilogodnjem K 81107 55, tako da u prvog godini proizlaži manjak K 22955 70. Od tog iznosa otpada na: Istru, 1. K 4848 01, 2. Hrvatsku K 788 86, 3. Trst K 1459 57, 4. druge krajeve K 1545 91.

Društvenu potporu uživalo je 126 učenika u iznosu od K 19026 85 (školska god. 1906-07, 130 učenika K 15.720 56. Od tih učenika bilo je 101 Hrvat a 25 Slovinci. Po atalhoim običajima i sudbenički kotarima bilo je učenika u 88 iz Pazina, 18 iz Pule, 12 iz Voloskog i 11 iz Bizeta, 11 iz Poreča, 9 iz Kopra, 4 iz Krka, 3 iz Podgrada, 2 iz Labina, a po 1 iz Motovuna, Crespa, Vodnjana i Rovinja. Za nabavu školskih knjiga za porabu širogim dječim potrošeno je K 108 77. U 9 godini svojeg opstanka izdalo je društvo za potpore: a) učenicima K 181142 97, b) za nabavu knjiga K 998 25; ukupno dakle K 141079 22. Zaklada „Dječki Dom“ izdaje imovinu u vrijednosti od 98.174 89 K. Prošle godine

sa povećala imovina za 1920 K od strane prinosnika, a za kamatima ukupno za 2401 98 K.

Razne primorske vijesti.

Sudski predsjednička mjesta. Sada su u skladu u Istri prazna tri predsjednička mjesta, i to kod prikrivnog biskupijskog i trgovackog suda. Talijani napeli su sve sile, da na ta mjesta proturaju svoje ljude, da sada nikada — kako sami kažu — „stanu na put glazivaciji ovdješnjih sudova“. Talijanske novine žestoko napadaju naše suce, koji se natječu za ta mjesta.

Talijani i sada, kao uvijek, započeli kampiranju, samo da njihovi ljudi zajednu na ta mjesta. njima-prirodnom-prouzetonošću, a kojom su godine i godine imo-dovali svim vladama i na našu štetu us-priko zakon u dobili sve što su tražili. Tako hoće da postignu i sada. Ali slo-venški i hrvatski narod neće da cesarske vlade krsi zakon na zator naš i našega jezika a podizanjem talijanštine ondje gdje joj nema mjesta; hrvatski i slovenski pu-k Istre znhljeva i na sudu ono mjesto za svoj jezik, koje mu je zakonom zajmčeno to traži, da predsjednička mjesta zauzmu ljudi, koji poznaju točno naš jezik i ta-kovi ljudi, koji će znati i moći biti pra-vedni i primin nama Hrvatima i Sloven-cima, jer bez tih sposobnosti nemože biti pošten sudac.

Akad. ferij društvo „Istra“ i talijansko sveučilište.

Primamo iz Pazina: Pitanje se talijanskog sveučilišta sve više primiče svome koncu. Tako su i ovih dana donesle novine vijesti, koje govore, da će se to u kratkom roku rešiti. Ali pitanje talij. sveučilišta i naše sveučiliš-eno pitanje mora se tako spojiti, da se jedno bez drugoga ne smije i nemože rešiti, a kao drugi naš zahtjev dolazi pitanje pučkih i srednjih hrvat-slovenskih škola u Istri i Trstu. Stojeći na principu, da svaki narod ima pravo obrazovati se na svojem jeziku, priznajemo Talijanima pravo na njihovo sveučilište, ali smo protiv osnutka njihovog sveučilišta u Trstu.

Stoga su i pazinski hrvatski akademičari na svom sastanku u Narod. Domu u Pazinu, dne 5. siječnja 1909. primili zaključke hrv.-slov. akadem. ferij. društva „Istra“, koje:

- 1. prosvjeduje protiv osnivanja talijan-skog sveučilišta u Trstu;
- 2. traži potpuno priznanje položenih izpita na zagrebačkom sveučilištu za Au-striju, i osnutak slovenskog sveučilišta u Ljubljani;
- 3. traži, da se našim Hrvat-slovenskom narodu u Istri i Trstu daju pučke i sred-nje škole, koje su temeljni uvjeti održa-nju i napretku našeg naroda u ovim krajevima;
- 4. traži, da vlade Istre i Dalmacije po-djeljuju potpore slušaocima iz tih zemalja i za polazak zagrebačkog sveučilišta, a na da ih sile na polazak austr. njemačkih sveučilišta.

Ovi zaključci poslani su na kompetentno mjesto. Dobro bi bilo, da naše općine i sva naša društva podignu svoj glas, glede tog pitanja, da se ne bi stiglo, kad sutim, da smo zadovoljni. Mora do svih pozvanih faktora stoji, da učimo svoje u tom pitanju, da ne budt posle prekanc. Slovaški zemaljski sabori. Dne 8. o. mj. sastao se na zasjedanje zemaljski sabori u Gorici i Ljubljani. Goricki sabor bio je prošle jeseni od godišnjeg obilježaja, koju su prodavale obje slovenske i obje talijanske stranke. U tom saboru nastao je podnovat savez stranke, a jedna strana slovenski kršćanski socijalci i talijanskim liberalcima, a s druge strane slovenski liberalci i talijanskim kr-

šćanskim socialcima. U ponovnom zasje-danju ubaviraju obojaka stranka je-danju protit drugome, tako te je nemo-guć svaki rad u tom saboru, i vladi neće pre-ostati drugo nego da, sabor, raspusti. Sla-venški žal je proberbalizam, ali da može doći do takove ostrine, kao što vlada u gorickom saboru gdje je slozan rad slo-venskih stranaka proti Talijanima od pri-ke nužde, niemo se nadali. Zalopšno.

U krajnjem saboru doslo je odmah u prvoj sjednici od ostrih izvaja i buke proti vladi a osobito proti gozbiti pred-sjed-nika zemaljske vlade barunu Schwartz-u. Objc slovenske stranke u ljubljanskom sa-boru aldožo nāvajuju na baruna Schwartz-a koji očito podržava i podupire začelc njem-skutara u Ljubljani te ga okrivljuju da je on kriv krvoproliću mladih slovenskih re-tava dne 20. septembra 1908., kada po-ginuoše pet mladih ljudi od puške njemač-kih vojnika.

Kranjski sabor raspravlja mirno re-dovite poslove, ali čim se pojavi u saboru barun Schwartz nastaje buka i vika: van s njim, dolje ubojka i dr.

Čirilo-Metodiški ples u Trstu. Dne 18. veljače biti će u Trstu obični ples hr-vatske i slovenske omladine u korist istarske i slovenske Druže sv. Čirila i Me-toda. Odbor se je konstituirao ovako: Predsjednik dr. Ljubo Tomasić, podpred-sjednik dr. Rekar, tajnici H. Čok i dr. Maričić, blagajnici Vladko Trnovec i Josip Latkovič.

Pitanje slovenskog sveučilišta i „Slovenska pučka stranka“. Dne 4. o. mj. imalo je vodstvo „Slovenske pučke stranke“ svoje zasjedanje, na kom je u pitanju slovenskog sveučilišta primljena sliedeća rezolucija: 1.) Vodstvo „Slovenske pučke stranke“ potpuno odobrava staja-nje koje je zauzela „Narodna Sveza“ glede sveučilišnog pitanja u državnom saboru. U suglasju sa državnim poslanici-ma pučka stranka odklanja a limine utje-meljenje talijanskog sveučilišta u Trstu; 2.) Vodstvo pučke stranke zahtjeva, da se čim prije utemelji u Ljubljani sveučilište, isprva sa bogoslovnim i mudroslovnim fakultetom; 3.) Zastupnici pučke stranke so pozivaju, da najodlučnije prosvjeduju protiv utemeljenja sveučilišta za drugu narode, kao se ne udovolji opravdanim zahtjevima i kulturnim potrebama slovenskog naroda“. Talijansko sveučilište u Trentu. „Piccolov“ bečki dopisnik doznaje, da se je u ministarskom vjeću u subotu razpravljalo i o sjedištu talijanske univerze. Po-menuti dopisnik doznaje, da su austrijski ministri proti ministru Aehrenthalu, koji zagovara Trstu Talijana, da se sveučilište osnuje u Trstu. Ministri su predložili grad Trento kao sjedište sveučilišta.

POZIV na XXI. glavnu skupštinu

Kotarske gospodarske zadruge Volosko-Opštija

što će se držati dne 24. januara 1909. u 8 ura u jutro u prostorijama Čitaonice u Mošćenicama uz sljedeći

- DNEVNI RED:
- 1. Pozdrav predsjednika;
 - 2. Pročitavanje zapisnika lanske glavne skupštine;
 - 3. Izvješće tajnikovo;
 - 4. Izvješće blagajnikovo;
 - 5. Izbor zadružnoga odbora;
 - 6. Eventualni predlozi;
 - 7. Zadržavanje gospodarskoga orudja.

Kotarska gospodarska zadruga

Volosko; dne 9. januara 1909. Predsjednik: V. Tomićić.

Pozor! Pozor!

50.000 para cipela.

4 para cipela samo za K 7.—

Radi obustave plaćanja nekih većih tvornica, ovlašten sam jednu ovcu zalihu cipela izpod cijene. — Svaku mušjaku šaljem 2 para muških i 2 para ženskih cipela na vrhu iz crne ili žute kože sa čvrstim poplatima, moderne i elegantne mode točno po pripisanoj mjeri.

Sva 4 para stoje samo K 7.—

Razališe pouzecom

L. Zwieg's Schuh-Export

KRAKOV broj 95.

Proračuna dozvoljena, a na zahtjev vraćam i novce.

Advokat

Dr. JOSIP WILFAN

otvorio je kancelariju

u Trstu, Corso br. 37.

Josip Blašković

PULA, ulica dela Valle-11.

Telefon broj 82.

Otvorio sam veliko skladište kamenog ugljena prve vrste za peći, sladkog (bukovog) ugljena i gorivog drva.

Cijene najumjerenije.

Roba se dostavlja u knoć.

Preporučam se p. n. obćinstvu.

Narućbe izvršuju se točno i bezodložno.

Poslovno geslo

- Uz mali dobitak, veliki promet, istodobno samo dobra roba!

Imali dobro ideću Zepnu uru nije uvijek prieka. Znači ipak za one koji trebaju Zepnu uru, a to je u današnje prilike svaki koji praktično živi, ima saho takovu vrijednost, koja je dosta pouzdana. Bolje je no imati uru, nego li takru koja neko točno. D. ura i pouzdana ura dva od stvari i neugodnosti, netreba se bojati da će se nepotrežno vrijeme otklanjati potražiti. Roćista, moć će se točno održavati.

Ako dakle trebate takovu uru, tu v m se naj- bolje preporučuju dobro poznato ura kao ORIGINAL GLASHUTTE, SCHAFHAUSEN, OMEGA, MOERIS i ORIGINAL ROSKOPF-PATENT

od zlata, srebra, nikela i celihi imate najveć veliki izbor na skladištu.

Ljudevit Malitzky, urar
PULA, via Sergia 65.

Daje se eventualno i na obroćno odplaćivanje. Veliki izbor svih drugih ura najhjalije, bud i za, briljantne i optične stvari, i p. trebaju za pšanje. Pošto često mknjam robu, to ne držim cijenka, dosta je kod narućbe navesti vrst robe. Uz Dobro jamstvo i preporuku taljam silvari na izbor.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadraćnih djeleova jedan ili više po krana 20.

Prima novac na šteduju od svakoga, ako i nije član to plaća od istoga 4%
čistu bez ikakvog odbitka.

Vraća na šteduju uložene iznose do 1000 K bez prodhodnog oduka, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovilo veći ili manji rok za oduka, na oduka od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na ukoćenje i sadućnice na garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelja i blagdano zatvorano.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viale Carrara vlastita kna (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje dobivaju pobilito infarmacije.

Ravnateljstvo.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovitbeni red
za prugu Baška-Rijeka-Baška.
Vrijedi od 11. listopada 1908. do opoziva.

Poned. Srijeda Petak	Utorak Cetvrtak Subota	Odlazak i Dolazak	Postaje	Dolazak i Odlazak	Utorak Cetvrtak Subota	Poned. Srijeda Petak
Prije podne	Prije podne				Poslije podne	Poslije podne
—	4.30	odl.	VBaška . . .	dol.	—	6.—
—	5.30	dol.	Punat . . .	odl.	—	4.50
5.—	5.45	odl.	Krk . . .	dol.	5.15	4.35
5.15	6.—	dol.	> . . .	odl.	5.—	4.20
5.30	6.10	odl.	Beli . . .	dol.	4.50	4.10
6.45	—	dol.	> . . .	odl.	3.35	—
6.55	—	odl.	Glavotok . . .	dol.	3.25	—
—	6.55	dol.	> . . .	odl.	—	3.20
—	7.—	odl.	Malinska . . .	dol.	2.50	2.50
7.30	7.30	dol.	> . . .	odl.	2.35	2.35
7.40	7.40	odl.	Omišalj . . .	dol.	1.45	1.45
8.30	8.30	dol.	> . . .	odl.	1.35	1.35
8.40	8.40	odl.	Rijeka . . .	dol.	1.35	1.35
9.30	9.30	dol.	> . . .	odl.	12.45	12.45

Uvjetno pristajanje u Staroj Baški.
Ravnateljstvo si pridržaje pravo prema okolnostima promjenu plovitbenog reda.
Agencija na Rijeci kod gosp. I. Pakušića, Via Andrassy 25.
PUNAT, dne 8. listopada 1908. RAVNATELJSTVO.

SVI ONI BOLESTNI
koji nemaju apetita za jesti, koji trpe na slaboj probavi, za- tvorenju, žgaravici, nadimanju, prekomjernom stvaranju kiseline u želuću, glavobolji, grčevima, pijuju izvratne „Želućane kapijice“
Ljekarne k' „Sv. Ćirilui Metodu“ u Pazinu,
— povraćaju narućenom zdravlju prijašnju jakost i svježinu. —
CIJENA: 6 boćica 2 K 60 fil.; 12 boćica 4 K 80 fil.

SVIM ONIM
koji trpe na kašlju, plućnom kataru, sećskom dhanju, sta- bosti, bledoci, preporuča se izvratno bakalarevo ulje priprav- ljeno sa železom. Isto je tako ugodno pripravljeno, da ga i naj- osjetljiviji bolestnik piti može.

Ciena jednoj boći 2 krune.
Osobito se preporuča za malu djecu.
Ovi ovdje navedeni lijekovi dobivaju se samo u Ljekarni k' „Sv. Ćirilui Metodu“ u Pazinu (Istra), te se razališe ili pouzecom — ili ako se novac unapred pošalje.
Naputak uporabe priložen je u svakoj staklenici.
Ista Ljekarna preporuča svoje bogato skladište Ljekarnićkih specijalitetu, mineralnih voda, svake vrste ov. a. i. t. d.

Jeftino česko PERJE
za krevete

5 kg. novo Elhano K 960, bolja K 12 —
biele pahuljice Elhane, 18' — „ 24' —
kao snieg bile pahu-
ljice Elhane . . . 30' — „ 36' —
razališe, se franko pouzecom.
Zamjanju se i prima natrag uz naknadu tovar. troška.
BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Oeska.

POZOR!
— 50.000 para postola. —
4 para postola samo za K 7.—
Radi obustave plaćanja više velikih tvor- nica prisljen sam veliku zalihu postola raspućati duboko ispod tvorničke cijene. Radi toga prodajem svakomu 2 para po- stola za gospodu i 2 para za gospodju na podvez, smedje ili crne kože, sa jako sa- šitim podplatom, najnovije mode. Velicina po broju.
Sva 4 para stoje samo K 7.—
Razališe pouzecom
S. Korngold, trgovina postola.
KRAKOV broj 19.
Promjena dozvoljena a na zahtjev vraćam i novac.

ODPREMNIĆKO I KOMISIONO DRUŠTVO „BALKAN“
d. o. s. j. u TRSTU
RIVA GRUMULA broj 14.
Telefon 2160. Brzojavi: BALKANSPED.
Žiro-raćun kod „JADRANSKE BANKE“ u Trstu.

Prima u svoje dobro uređjene magaline svaku vrst gos- podarskih proizvoda, (daje na iste predumove a uz vrlo po- voljne uvjete i brine se za prodaju istih najkulantnije. Isto tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i na raćun svih mušterija najpovoljnije. Otvara carinske kreditte, oćarluje robu i daje zajmове na robu lećeću u javnim skladićtima.
Otprema svaku vrst pošljaka u svim pravcima toćno i brzo, obavija reklamacije i daje svako strukovno razlušjenje i uputu brzo i badava.